

**ING. ARCH. GASPER Ján (Paľuško)** – architekt, projektant, urbanista (13.11.1934 Málíne, okr. Poltár – 3. 11. 1997 Košice). Otec Pavel G., obecný doručovateľ, robotník (1901 – 1969), matka Helena rod. Findrová, družstevná roľníčka (1904 – 1983), mal 3 bratov a sestru. Manželka Eugénia, rod. Pavelková, učiteľka (1942 Rákoš, okr. Revúca -), synovia MUDr. Ján (1965 -), Ing. Miroslav, technik (1968 -), Ing. Jaroslav, zooteknik (1970 -).

R. 1940 – 45 navštevoval ľud., 1945 – 49 meštiansku školu v Málinci, 1949 – 53 študoval na gymnáziu v Lučenci, 1954 – 60 na Fak. Architektúry a pozemného staviteľstva VUT v Brne, 1960 Ing. arch. Na študijných cestách bol v Dánsku, Francúzsku, Juhoslávii, NDR, Poľsku, Rakúsku, Švajčiarsku, Švédsku, Taliansku a v ZSSR. R. 1953 – 54 osvetový inšpektor na ONV v Hurbanove, 1960 – 61 urbanista na Stredoslov. KNV, 1961 – 65 vedúci stavebnej skupiny Št. inštitútu pre typizáciu a vývoj, 1965 – 66 zakladateľ a vedúci projekcie Krajskej organizácie pre rozvoj a zavádzanie novej techniky KORT v Banskej Bystrici, 1966 – 75 vedúci projekčného odd. Interprojektu, 1975 – 94 vedúci ateliéru a vedúci projektant Urbionu v Košiciach, od 1994 na dôchodku.

Autor početných architektonických a urbanistických projektov, v kt. sa zameriaval najmä na projektovanie šk., priemyselných, poľnohospodárskych a bytových komplexov, pričom ich realizácia bola spojená prevažne s vých. Slovenskom. Medzi jeho najprogressívnejšie práce v tejto oblasti patrili bytové jednotky typu Inter (sídlišká II. a IV. Vo Vranove nad Topľou, sídlisko v Trebišove), experimentálny, netradične riešený šk. areál Slávia (komplex budov pre ZDŠ, učňovské stredisko, gymnázium, ekonomickú školu, internát, bazén a športové zariadenie) vo Vranove nad Topľou s kapacitou 2 500 žiakov, viacúčelová škola šk. budova v Čaklove, SPTŠ v Liptovskom Mikuláši, v Lučenci a vo Zvolene (všetky s T. Učňayom), ZDŠ v Boli, Nižnom Hrabovci, Sačurove, Trebišove a vo Vranove nad Topľou, materská škola a jasle vo Vranove nad Topľou a i. Vyprojektoval viacero prác vzorovej a typizačnej povahy, napr.: malý dom služieb typu MDS-500 v Očovej a v Rimavskej Seči, odrodová skúšobná v Detve, vzorové riešenie moderného poľnohosp. Závodu (JRD Sebechleby, 1962), bytové jednotky pre učiteľov (v okr. Vranov nad Topľou, Humenné a Michalovce). Z prác urbanistickej povahy zaujal zastavovacími plánmi (JRD Lehota pod Vtáčnikom, JRD Koš, Mechanizačné stredisko vo Zvolenskej Slatine, Slov. magnezitové závody v Lubeníku, Ortušovňa v Rudňanoch, výrobná-nákupné strediská v Lipanoch, Michalovciach, Sobrancech, Trebišove, vo Vranove nad Topľou-Čemernom) a územnými plánmi stredísk cestovného ruchu v Žiarskej doline, kúpeľného mestečka Gánovce, Podolínce a jeho spádového územia (Vyšné Ružbachy, Nižné Ružbachy, Lomnička), chatovej oblasti v Brezine. Jeho novátorský návrh poschodovej odchovne mladého dobytká (1958) sa nerealizoval. Počas pôsobenia v Urbione sa významne podieľal na dokončení územno-plánovacej dokumentácie Vysokých Tatier ako jedného z najrozsiahlejších urbanistických projektov na Slovensku, o. i. spoluautor územného plánu Veľkého územného celku Gemer – Muránska Planina, Podtatranského mestského regiónu a i. Autor niekoľkých št. expertíz na sídliská v Stredoslov. a vo Východoslov. kraji.

Zaoberal sa aj problematikou starých slov. sklární (v Málinci a i.) a históriou sklárskej výroby na Slovensku vôbec, ale aj vlastivedným výskumom a príspevkami s touto problematikou publikoval v periodikách Nové obzory, Obzor Gemera, Sklář a keramik, Slov. archeológia, Smer, Technické noviny, Vlastivedné štúdie Gemera, Vlastivedný časopis a i. Ako študent – brigádnik baní v Karvinej sa koncom 50. rokov zaslúžil o založenie prvej slovenskej školy v Čechách. Vypracoval rodokmeň a dejiny rodu Gasperovcov z Málince (1989) od roku 1762

Od 1966 člen Gemerskej vlastivednej spoločnosti, 1968 – 97 MS, od 1973 Zväzu slov. architektov. R. 1984 vzorný pracovník Slov. komisie pre vedecko-technický a investičný výber.

Venoval sa aj turistike a spoznávaníu prírodných krás Slovenska. Veľmi rád sa vracal do svojho rodného chotára. Hlavné na sklonku svojho života prešiel okolie Málince a Rákoša.

Aj súčasní autori vo svojich dielach citujú, resp. využívajú práce.

Dielo (výber): štúdie: K dejinám technológie sklárskej výroby na Slovensku do konca 17. storočia. In: Z dejín vied a techniky 5, 1969, s.11-45; O mátohách, strigách a húkolienkach v homom Novohrade. In: Obzor Gemera, 11, 1980, s. 159 – 164; Skláre Slovenského Rudohoria a blízkeho Podjavoria. IN: Vlastivedné štúdie Gemera 3, 1985, s. 62 – 10; Málíne: Z histórie obce s bohatou sklárskou tradíciou. Vlastivedný časopis, 35, 1986, č. 2, s. 56 – 62; Sklárske robotnícke družstvo v Málinci. IN: Vlastivedné štúdie Gemera 4, 1986, s. 52 – 7; architektonické: hydináreň pre 6 000 sliepok (diplomová práca, 1960); JRD, Sebechleby (1962); SPTŠ, Liptovský Mikuláš; SPTŠ, Lučenec; SPTŠ, Zvolen (všetky s T. Učňayom, 1963 – 65); odrodová skúšobňa, Detva (1965); ZDŠ, Bol; ZDŠ, Trebišov (obe 1968); ZDŠ, Nižný Hrabovec; ZDŠ, Sačurov (obe 1969); šk. areál Slávia, Vranov nad Topľou (1970 – 73); bytové jednotky typu Inter, sídlisko, Trebišov; sídliská II. a IV., Vranov nad Topľou (1970 – 73); materská škola s jasľami, Vranov nad Topľou (1972); združená budova ZDŠ a materská škola, Čaklov (1975); ZDŠ, Vranov nad Topľou: domy služieb, Očová; Rimavská Seč; urbanistické: zastavovacie plány: JRD, Koš; JRD Lehota pod Vtáčnikom; JRD, Sebechleby (všetky 1964); Mechanizačné stredisko, Zvolenská Slatina; Ortušovňa, Rudňany; Slov. magnetizové závody, Lubeník (všetky 1967 – 68); výrobná-nákupné strediská, Lipany; Michalovce; Sobrance; Trebišov; Vranov nad Topľou – Čemerné; územné plány: strediská cestovného ruchu, Žiarska dolina, Vysoké Tatry (1976); Gánovce (1978); Podolíne; Veľký územný celok Gemer – Muránska planina (1985); Podtatranský mestský región (1986); Vyšné Ružbachy; Nižné Ružbachy; Lomnička; chatová oblasť, Brezina, rodokmeň a dejiny rodu Gasperovcov z Málince (1989).

Literatúra: biografické články, Projekt, 26, 1984, č. 10, s. 67; Technické noviny, 32, 1984, č. 49, s. 2 –Kto je kto v architektúre na Slovensku. B.m. 1995, s. 42; Archív NbiÚ SNK (dotazníky 1978, 2005, výpis z matriky a i. dokumenty), **Biografický lexikón Slovenska (2007) III G-H**

**PhDr. Schnek Richard (8.3.1923, Málinec - 11.9.1998 Látky).** Študoval v r. 1945-1950 na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave (slovenský jazyk - taliansky jazyk), v školskom roku 1946/47 na univerzite v Miláne. 1951 PhDr. V r. 1950-1956 pracovník Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV (odborný pracovník), v r. 1956-1959 pracovník Katedry slovenského jazyka a literatúry Vyššej Pedagogickej školy v Bratislave, od r. 1959 Katedry slovenského jazyka a literatúry Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Trnave, od roku 1987 bol na dôchodku.

Pracoval najprv v oblasti slovenskej lexikológie a lexikografie, teraz v oblasti výskumu skladby spisovnej slovenčiny.

## 1952

Z dejín slovenského spisovného jazyka a jeho pravopisu. K diskusii o návrhu nového vydania Pravidiel slovenského pravopisu. - Život, 2, 1952, č. 50, s. 14-15.

Slovníček. - In: Andrej Sládkovič, Detvan. Martin, Matica slovenská 1952, s. 145-163.

Sovetská veda - Jazykoveda, 2, 1952, č. 1-3. - Slovenská reč, 17, 1951/52, s. 307-312 (ref.).

Stranník, či straník? - Slovenská reč, 17, 1951/52, s. 236-238.

## 1953

Príspevok k otázke rozsahu slovníka. - In: Lexikografický zborník. Materiály z I. celoštátnej konferencie čs. lexikografov, konanej v dňoch 5.-7. júna 1952 v Bratislave. Red. Š. Peciar. Bratislava, Vydavateľstvo SAV 1953, s. 199-208.

Príspevok k slovenskému názvosloviu husiel. - Slovenské odborné názvoslovie, 1, 1953, s. 251-253.

Lapanie vtákov v oblasti horného lpla. - Slovenský národopis, 1, 1953, s. 167-177.

Lesnícky terminologický slovník. Sprac. Komisia pre lesnícku terminológiu pri Ústave slovenského jazyka SAV pod vedením F. Papánka, Bratislava 1953. - Slovenské odborné názvoslovie, 1, 1953, s. 351-353 (rec.).

Slovníček. - In: Andrej Sládkovič, Marína. Bratislava, Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry 1953, s. 153-201.

Rad - rada. - In: Jazykovedný kútik. Bratislava, Československý rozhlas 1953, s. 72-74.

Pečivo. - Ľudový rozhlas, 9, 1953, č. 34, s. 11.

## 1954

Terminológia galenickej farmácie. Sprac. Komisia pre farmaceutickú terminológiu pri Ústave slovenského jazyka SAV pod vedením L. Zathureckého, Bratislava 1953. - Slovenské odborné názvoslovie, 2, 1954, s. 63-64 (rec.).

Terminológia vodného hospodárstva. 1. Hydrológia, hydraulika, pedológia. Sprac. Komisia pre stavebnú terminológiu pri Ústave slovenského jazyka SAV pod vedením Š. Bellu a O. Duba, Bratislava 1953. - Slovenská reč, 19, 1954, s. 261-263 (rec.).

## 1955

K morfológickým kategóriám mužských podstatných mien. - Slovenská reč, 20, 1955, s. 351-357.

/Diskusný príspevok na konferencii o norme spisovného jazyka, konanej v dňoch 24.-25.3.1955 v Bratislave./ - Slovenská reč, 20, 1955, s. 222-223.

## 1956

Ako písať zložené slová typu bohvieko, bohvieaký. - Slovenská reč, 21, 1956, s. 366-368.

K otázke expresívnych slov. - Slovenská reč, 21, 1956, s. 72-76.

Prídavné mená na -lý. - Ľudový rozhlas, 12, 1956, č. 31, s. 4.

## 1957

Slovenská gramatika v taliančine. /B. Meriggi, La lingua slovacca, Firenze 1956./ - Slovenská reč, 22, 1957, s. 260-262 (ref.).

Pečivo. - In: Jazyková poradňa. Red. G. Horák - J. Ružička. Bratislava, Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1957, s. 38-39. - Tamže: Rad - rada (s. 43-44). - Prídavné mená s príponou -ský a -ecký (s. 151-152). - O výslovnosti predložiek k, s, v (s. 230-231).

## 1958

Slovenský jazyk. Pokusné učebné texty pre 7. ročník všeobecno vzdelávacích škôl. 1. vyd. Bratislava, Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1958. 198 s. (spoluautor).

## 1959

Slovník slovenského jazyka. 1. diel A-K. Red. Š. Peciar. 1. vyd. Bratislava, Vydavateľstvo SAV 1959. 815, /1/ s. (spoluautor). - 2. vyd. (nezmenené). 1971.

## 1962

Učebnica slovenského jazyka. 2. 1. vyd. Bratislava, Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1962. 182 s. (spoluautor).

## 1964

Obrazné pomenovanie vo Švantnerovej Malke. - In: Sborník Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave so sídlom v Trnave. 4. Spoločenské vedy. Slovenský jazyk a literatúra. Red. J. Gregorec. Bratislava, Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1964, s. 189-216.

Švantnerova Malka. - In: Štylistické rozbory umeleckých textov. Red. J. Mistrik - J. Ružička. Bratislava, Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1964, s. 131-140.

1965

O podstate slangu. - In: Jazyk a štýl modernej prózy. Red. J. Ružička. Bratislava, Vydavateľstvo SAV 1965, s. 117-118.

Švantnerovo nepriame pomenovanie. - In: Jazyk a štýl modernej prózy. Red. J. Ružička. Bratislava, Vydavateľstvo SAV 1965, s. 126-129.

1966

Ku koncepcii prístavku v teórii i v praxi. - Slovenský jazyk a literatúra v škole, 12, 1965/66, s. 266-268.

Poznámky k vyučovaniu gramatiky. - In: K teórii vyučovania slovenského jazyka a literatúry. Red. K. Palkovič. Bratislava, Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1966, s. 143-145.

/Diskusný príspevok na konferencii o slovníku spisovnej slovenčiny, konanej v dňoch 21.-23.6.1965 v Smoleniciach./ - Slovenská reč, 31, 1966, s. 92.

1967

Hronský, Budkáčik a Dubkáčik. - In: Rozbory umeleckej prózy. Red. J. Mistrik - J. Ružička. Bratislava, Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1967, s. 131-141.

1968

O grafickom zobrazovaní vetnej stavby. - Slovenský jazyk a literatúra v škole, 14, 1967/68, s. 163-172, 208-214.

O grafickom znázorňovaní vetnej stavby. - Slovenský jazyk a literatúra v škole, 14, 1968/69, s. 47-52, 80-89.

1969

Syntagma a veta pri prísudkových slovesách. - Slovenská reč, 34, 1969, s. 362-372.

1970

Konferencia o Czambelovi. - Učiteľské noviny, 20, 1970, č. 1, s. 7 (správa o vedeckej konferencii o jazykovednom diele S. Czambela a o spisovnom jazyku jeho obdobia, konanej v dňoch 8.-9. 12.1969 v Trnave).

1971

O nepravnej vetnej parataxe. - In: Universitas Comeniana. Facultas Paedagogica Tyrnaviensis. Spoločenské vedy. Philologia. 2. Štúdie z literárnej vedy, jazykovedy a teórie vyučovania. Red. L. Horečný. Bratislava, Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1971, s. 203-216, rus. res. s. 216, nem. res. s. 217.

L'úbiť, mať rád. - In: 1000 poučení zo spisovnej slovenčiny. Red. G. Horák. Bratislava, Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1971, s. 133. - Tamže: -Lý, -tý, -ný (s. 135). - Pečivo a rožky (s. 198). - Predložky k, s, v (s. 225). - Pridájať dojča, dojčenský (s. 233). - Rad nie je rada (s. 239). - Ský, nie 'ecký' (s. 264). - Špatný (s. 288).

1973

Poznámky k Czamblovej skladbe. - In: Universitas Comeniana. Facultas Paedagogica Tyrnaviensis. Spoločenské vedy. Philologia. 3. Slovenčina na rozhraní 19. a 20. storočia. (Materiály z vedeckej konferencie o Samuelovi Czambelovi.) Red. L. Horečný et al. Bratislava, Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1973, s. 99-102, rus. res. s. 232, nem. res. s. 236.

1975

Správa o jazykovednej vedeckovýskumnej činnosti katedier slovenského jazyka na filozofických a pedagogických fakultách na Slovensku za rok 1974. - Slovenská reč, 40, 1975, s. 241-245 (spoluautor).

1979

O prístavku a viacnásobnosti. - Slovenský jazyk a literatúra v škole, 25, 1978/79, č. 9, príl., s. 1-4.

1982

Osobitné vzťahy medzi vetami. - In: Syntax a jej vyučovanie. Red. J. Oravec. Nitra, Pedagogická fakulta 1982, s. 275-286.

1984

Voľné a tesné vzťahy. - Zapisník slovenského jazykovedca, 3, 1984, č. 4, s. 6-7 (tézy prednášky konanej dňa 2. 5. 1984 v pobočke Slovenskej jazykovednej spoločnosti pri SAV v Trnave).

Literatúra

Oravcová, A.: Autorský register časopisu Slovenská reč 1, 1932/1933 - 50, 1985. Bratislava, Veda 1986 (príl. čas. Slovenská reč, 51, 1986), s. 47, 69, 82, 112 (záznam prác R. Schneka uverejnených v r. 1952, 1954-1957, 1969, 1975, v Slovenskej reči).

Schnek Richard. - In: Dvonč, L.: Slovenskí jazykovedci. Súborná personálna bibliografia slovenských slovakistov a slavistov (1925-1975). Martin, Matica slovenská 1987, s. 992-996 (súpis prác R. Schneka za roky 1952-1975).

Dvonč, L.: Súpis prác Richarda Schneka za roky 1952-1986. - Slovenská reč, 58, 1993, s. 105-108.

Habovštiak, A.: Sedemdesiatročné jubileum Richarda Schneka. - Slovenská reč, 58, 1993, s. 103-105.

## K nedožitej osemdesiatke Richarda Schneka

Dňa 11. septembra 1998 náhle zomrel na Látkach (okres Lučenec) jeden z výrazných predstaviteľov generácie, ktorá sa po druhej svetovej vojne s nezvyčajným nadšením pustila do práce na poli slovenskej jazykovedy a kultúry, PhDr. Richard Schnek. Tohto roku by sa bol dožil osemdesiatich rokov (narodil sa 8. marca 1923 v obci Málinec, okres Lučenec).

Novohradský rodák navštevoval najprv gymnázium v Lučenci, potom v Kláštore pod Znievom, kde v roku 1944 zmaturoval. V rokoch 1945 – 1950 študoval na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave slovenský a taliansky jazyk. V školskom roku 1946 – 1947 sa stal poslucháčom univerzity del Sacro Cuore v Miláne. Svoje štúdiá ukončil v roku 1951 v Bratislave získaním doktorátu filozofie.

Už ako vysokoškolák sa venoval pedagogickej činnosti. Po príchode z Talianska vyučoval v r. 1948 – 1949 na Štátnom konzervatóriu v Bratislave slovenčinu a taliančinu. Na jeho úspešné účinkovanie si s vďakou spomínajú viacerí žiaci tejto školy i jej vtedajšie vedenie.

V r. 1950 nastúpil ako odborný pracovník do Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra SAV, v r. 1956 – 1959 pôsobil ako pracovník Katedry slovenského jazyka a literatúry Vyššej Pedagogickej školy v Bratislave a od r. 1959 Katedry slovenského jazyka a literatúry Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Trnave.

V súvislosti so štúdiom jazykovednej problematiky doma i v zahraničí nemožno úvodom nespomenúť jeho všestranné nadšenie a sklon k viacsmerovej umeleckej aktivite. Richard Schnek sa v rámci vysokoškolského štúdia lingvistických otázok zaujímal najmä v Taliansku o výtvarnú problematiku zacielenú predovšetkým na kresbu a maľbu. O jeho výtvarnom talente svedčí aj to, že už počas stredoškolských rokov sa jeho akvarely dostali aj do cudziny, a to na výstavu stredoškolských výtvarných diel v Miláne.

Nemožno obísť ani jeho umelecké pôsobenie v oblasti krásnej literatúry. V r. 1943 – 1947 sa prejavil ako osobitne nádejný predstaviteľ mladšej spisovateľskej obce, autor pozoruhodných noviel a poviedok uverejnených v Slovenských pohľadoch (napr. novely *Boží prst* 1943, *Svetlá noc* 1944, *Cíperka* 1946, *Dar* 1947). Vtedajšia literárna kritika ich ohodnotila veľmi pozitívne. Škoda, že sa umelecky talentovaný Richard Schnek v zmenených politických pomeroch v r. 1948 vzdal literárnej aktivity a na tomto poli sa natrvalo odmlčal. Príčinou bola jeho nechota meniť svoj ideologický postoj k vlastnému životu a zároveň snaha chrániť si vlastný politický profil i charakter.

Ťažiskom celoživotného úsilia Richarda Schneka bola predovšetkým jazykovedná a pedagogická činnosť. Už ako vysokoškolák sa zúčastnil na exploračných aktivitách svojej generácie. V povojnových rokoch participoval na získavaní jazykového materiálu podľa Dotazníka pre výskum slovenských nárečí (Bratislava 1947) spracovaného kartograficky v *Atlase slovenského jazyka* (Bratislava 1968, 1978). Jeho záznamy nárečového materiálu z Novohradskej a Zvolenskej stolice boli spoľahlivé a na vysokej odbornej úrovni.

Richard Schnek pracoval najprv v oblasti slovenskej lexikológie a lexikografie, neskôr na poli výskumu skladby spisovnej slovenčiny. Ako odborný pracovník v rámci úloh Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra SAV svoje teoretické vedomosti znásobené zahraničným štúdiom uplatňoval pri prácach na *Slovníku slovenského jazyka*. Dôležitá bola najmä úloha budovať najprv lexikálny tezaurus v takom rozsahu, aby sa stal vhodným žriedlom pri koncipovaní hesiel niekoľkozväzkového slovníka spisovného jazyka. Participoval aj na vypracúvaní jeho koncepcie. Aj zásluhou R. Schneka sa napokon mohlo pristúpiť k redigovaniu tejto dlhodobej náročnej úlohy. Ako spoluautor koncepcie slovníka i spoluautor prvého zväzku dbal na čistotu lexikálneho fondu spisovnej slovenčiny a na správne využitie slovnej zásoby zo sémantického i štylistického hľadiska. Svoje názory i výsledky výskumov prezentoval na vedeckých konferenciách lexikografov i v príspevkoch uverejnených v odborných časopisoch a zborníkoch. Priam príslovečný sa stal jeho zanietený prístup pri obrane zásad spisovného jazyka i jeho prejavy úprimnej lásky k slovenčine.

Z jeho lexikografických prác možno spomenúť *Slovníček Sládkovičovho Detvana* (Martin, Matica slovenská 1952) a *Maríny* (Bratislava, Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry 1953). Záslužná je aj jeho spolupráca na učebnici *Slovenský jazyk* (Bratislava, SPN 1958) a na učebnici slovenského jazyka II (Bratislava, SPN 1962).

Richard Schnek sa počas pedagogického pôsobenia na vysokých školách zamerával na viaceré syntaktické otázky spisovnej slovenčiny. Osobitne sa pričínal o nové pohľady na syntaktickú problematiku a na podstatné otázky jej vyučovania. Z tohto okruhu možno upozorniť aspoň na príspevky: *O grafickom zobrazovaní vetnej stavby* (1967, 1968, 1968/1969), *Syntagma a veta pri prísudkových slovesách* (1969), *O nepravnej vetnej parataxe* (1971), *Osobitné vzťahy medzi vetami* (1982), *Tesnosť a voľnosť pri determinácii* (1986).

V súvislosti s exploračnou aktivitou v oblasti syntaxe sa usiloval využiť svoje poznatky aj na získanie hodnosti kandidáta vied. Pripravoval aj kandidátsku dizertáciu, ktorú v roku 1981 odovzdal pod názvom *Netypické spojenia*



vieť. Napriek kladnému hodnoteniu popredných posudzovateľov ostala v rukopise a uchádzač o hodnosť kandidáta z kádrových a administratívnych príčin nedosiahol svoj cieľ. K tejto práci poznamenávame aspoň to, že originálny prístup Richarda Schneka k riešeniu otázky vetných typov a ich klasifikácie by nemal ostať nevyužitý a bolo by sa treba usilovať o vydanie tohto rukopisu.

Richard Schnek ako dobrý znalec slovenskej literatúry i autor pozoruhodných noviel sa venoval aj rozborom literárnych diel. Osobitne ho zaujímala slovesne spracovaná regionálna problematika, najmä jazyk autorov, ktorí mu boli blízki. Na prvom mieste to bola umelecká próza F. Švantnera so zvláštnym zreteľom na metaforické pomenovania v diele *Majka* (1964). Venoval sa aj rozboru J.-C. Hronského (*Budkáčik a Dubkáčik*, 1967) i *Zbojníckej mladosti* (1937) od L. Ondrejova.

Ťažiskom pôsobenia Richarda Schneka bola však predovšetkým práca na lingvistickom poli a pedagogická činnosť, ktorou si získal uznanie i úctu svojich poslucháčov. Tí naozaj s vďakou spomínajú na jeho prednášky a semináre i na jeho ľudský prístup k životným záujmom mladej, do života nastupujúcej generácie. Bol to učiteľ, aký má byť, i rozsievač originálnych jazykovedných myšlienok, zaniietený milovník slovenčiny a Slovenska i odkazu našich predkov.

## ELENA FILOVÁ



Narodená 20.7.1920 v Málinci.

Stredoškolské vzdelanie získala na Učiteľskom ústave v Lučenci a Banskej Bystrici, kde r. 1940 maturovala. V rokoch 1940-45 pôsobila ako učiteľka v Ľuborietke (okr. Modrý Kameň), na Málinci, v Lučenci a Bratislave. V októbri 1946 sa zapísala na PŕF KU. Po šiestich semestroch štúdií prerušila, lebo ÚV KSS ju vyslal do Ústrednej školy KŠC v Prahe na ročné štúdium.

Po skončení sa stala pracovníčkou kultúrno-propagačného oddelenia ÚV KSS a neskôr prešla za vedúcu katedry filozofie na Ústrednej škole KSS v Bratislave. V septembri 1955 ju vyslali na internú aspirantúru na Akadémii spoločenských vied v Moskve. Jej školiteľom sa stal akademik B. M. Kedrov, ktorý orientoval jej záujem na filozofické a metodologické otázky biológie. Aspirantúru ukončila v júni 1959 obhajobou dizertačnej práce *Materializmus proti holizmu*. V auguste 1959 sa stala vedeckou pracovníčkou FÚ SAV. Pracovala tu len dvanásť rokov. V júni 1972 ju z práce prepustili a nastúpila ako knihovníčka do Slovenskej technickej knižnice, kde zotrvala až do odchodu do dôchodku. Ako vedecká pracovníčka FÚ SAV sa venovala predovšetkým filozofickým otázkam biológie. Ťažisko jej činnosti bolo v kritickej analýze a hodnotení koncepcií zameraných na filozofickú apologetiku tzv. mičurinsko-lysenkovskej biológie, jej teoretických a metodologických základov. Odmietala pokusy sovietskych (a iných) filozofov poskytnúť ideologickej a mocenskej sfére argumenty na spoločenskú diskrimináciu filozofov a biológov, ktorí sa nechceli vzdať vedeckého prístupu k hodnoteniu biológie. Toto hľadisko uplatnila aj v kandidátskej práci a vo všetkých svojich štúdiách.

**Bibliografie:** Z diela: *Materializmus a idealizmus v biológii*, 1962 (maď. *Materializmus és idealizmus a biológában*, Budapešť 1965); *Materializmus proti holizmu*, 1963.

**Sborníky:** *K otázke kvality živého*, Filozofické problémy moderní biologie, ed. J. Kamarýt, 1963; *K negácii tradičnej filozofie v logickom pozitivizme*, Problémy dialektiky, ed. J. Bober, 1968; *Úvod*, Filozofické problémy súčasnej biológie, ed. E. F., 1964. **Čas. prisp.:** *K aplikácii princípu komplementarity v biológii*, Otázky marxistickej filozofie (OMF) 1962; *Nad úlohou filozofie v genetických sporoch*, OMF 1965; *Fakt a teória*, Biológia 1965; *O straníckosti a pseudostraníckosti*, Filozofie (F) 1966; *Kantova filozofia prírodných vied*, F 1968; *Naturfilozofia v štruktúre filozofie*, *Marxova koncepcia prírody*, F 1969; *Zrušenie a uskutočnenie filozofie u Marxa*, F 1970; *Špecifikum vedy a filozofie z ontologického hľadiska*, F 1971.

## Univ.prof.PhDr.et Dr.h c. Ján Findra DrSc.

hlavný iniciátor a zakladateľ Univerzity Mateja Bela, lingvista, jazykovedec

\* 1934 Málinec, okres Lučenec

## Vzdelanie

Ľudovú a meštiansku školu vychodil v mieste bydliska. V roku 1953 zmaturoval na Gymnázium Boženy Slančíkovej-Timravy v Lučenci. Vysokoškolské štúdiá absolvoval na Fakulte humanitných vied Vysokiej školy pedagogickej v Bratislave (študoval kombináciu slovenský jazyk – dejepis) v rokoch 1953 –1957.

## Životopis

Pedagogické pôsobenie prof. Jána Findru sa začalo na Pedagogickej škole pre vzdelávanie učiteľov národných škôl v Lučenci. Kariéru vysokoškolského učiteľa odštartoval, keď r. 1961 nastúpil na Pedagogický inštitút v Banskej Bystrici, ktorý sa r. 1965 transformoval na Pedagogickú fakultu. Od roku 1984 pôsobil ako vedúci Katedry slovenského jazyka a literatúry na tejto fakulte a v roku 1989 bol zvolený za jej dekana. Túto funkciu vykonával do

roku 1992. Vedeckú hodnosť kandidáta filologických vied v odbore slovenský jazyk získal prof. Findra na základe obhajoby práce Jašíkova cesta k syntéze v Ústave slovenského jazyka SAV v Bratislave v roku 1966. V roku 1969 mu bol udelený titul PhDr. Habilitačnú prácu s názvom Kapitoly z formovania a vývinu odborného štýlu v spisovnej slovenčine podal síce už v roku 1970, ale vzhľadom na vtedajšie politické pomery sa habilitoval až v roku 1973 a titul docent mu bol udelený r. 1975. Vedeckú hodnosť doktora filologických vied získal v roku 1984 po obhajobe doktorskej dizertačnej práce Kontext a stavebné prostriedky textu. V roku 1986 bol vymenovaný za profesora v odbore slovenský jazyk.

Prof. Ján Findra patril k hlavným iniciátorom a zakladateľom Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a v roku 1992 sa stal jej prvým rektorom. V roku 1990 bol zvolený za poslanca Národnej rady Slovenskej republiky a v marci 1993 ho vymenoval prezident Slovenskej republiky za vedúceho Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky. Na tomto poste pôsobil do roku 2000. V súčasnosti je členom Katedry slovenského jazyka a literatúry Fakulty humanitných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici.

Popri aktívnej pedagogickej činnosti a bohatej vedeckej práci zastáva prof. Ján Findra funkcie vo vedeckých radách, redakčných radách odborných lingvistických časopisov, v komisiách pri Jazykovednom ústave Ľudovíta Štúra SAV a pri Ministerstve kultúry Slovenskej republiky.

### **Bol a je členom 11 vedeckých rád. Doteraz:**

Člen vedeckej rady Fakulty humanitných vied UMB v Banskej Bystrici.

Člen vedeckej a umeleckej rady Akadémie umení v Banskej Bystrici.

Člen vedeckej a umeleckej rady Fakulty dramatických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici.

Člen redakčnej rady časopisu Slovenská reč.

Člen redakčnej rady časopisu Kultúra slova.

Predseda redakčnej rady časopisu Slovenský jazyk a literatúra v škole.

### **Členstvo v komisiách:**

Predseda Ústrednej jazykovej rady Ministerstva kultúry SR.

Člen Komisie Ministerstva kultúry SR pre vedu a rozvoj.

Člen Spolku slovenských spisovateľov.

Člen ortoepickej komisie Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra SAV.

Člen pravopisnej komisie Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra SAV.

### **Najvýznamnejšie ocenenia:**

1997: Krzyś komandorski z gwiazda zaslugi Reczypospolitej Polskiej

2002: Cena primátora Banskej Bystrica

1997: Zlatá medila UMB

2004: Cena rektora UMB za vedu

## Tvorba

### **Štatistické ukazovatele publikačnej činnosti:**

Vydal:

- 15 monografií,
- 9 vysokoškolských a stredoškolských učebníc,
- 149 vedeckých štúdií,

- 428 odborných článkov a recenzií.

Zistené ohlasy a citácie jeho prác 334.

**Najdôležitejšie monografické práce:**

Rozbor štýlu prózy. Bratislava. Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1971, 216 s. Umenie prednesu. 2. vyd. Bratislava. Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1979, 253 s.

Slovník literárnovedných termínov. (spoluautor Gombala, E. - Plintovič, I.) 2. vyd. Bratislava. Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1987, 411s.

Jazyk, reč, človek. Bratislava. Q 111,1998,112 s.

Štylistika slovenčiny. Martin. Osveta 2004, 232s.

Expresívne syntaktické konštrukcie. Banská Bystrica. Fakulta humanitných vied UMB 2004, 68 s.

**BAKUĽA, Michal (23.08.1911-21.10.1983)**

V r. 1917-1924 navštevoval ľudovú školu a 1924-1926 večernú hosp. školu v Málinci.

Sprvu pracoval v robotníckych povolaniach na rozličných miestach, 1949-1951 vedúci roľníckeho odd. a 1951-1952 tajomník KV KSS v Banskej Bystrici, 1952-1954 vedúci tajomník KV KSS v Nitre, 1954-1955 prvý podpredseda Zboru povereníkov, 1955-1956 minister št. kontroly, 1956-1959 minister poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, 1959-1960 predseda a 1960-1964 podpredseda Stredoslov. KNV v Banskej Bystrici, 1964-1969 predseda Krajskej komisie ľud. kontroly a štatistiky, 1969-1974 tajomník KV NF SSR v Banskej Bystrici. V povojnovom období sa pričínil o obnovu nár. hospodárstva, po 1948 o násilnú social. kolektivizáciu poľnohospodárstva, v rozličných straníckych a verejných funkciách o upevnenie komunistického totalitného režimu na Slovensku.

**DOSTALÍK, František (Fraňo) (27.02.1896 Málinec, Hámor - 14.10.1944 Bratislava)**

Študoval na učiteľskom ústave, 1919-1921 na konzervatóriu v Brne skladbu a dirigovanie (aj u L. Janáčka). Od r. 1914 učiteľ v Prievidzi, súčasne organista a dirigent spevokolu, organista v Sebedraží, v Martine, regenschori v Banskej Bystrici, prof. hudby a spevu na Učiteľskom ústave v Spišskej Kapitule, na mestskej hudobnej škole a na učiteľskom ústave v Bratislave. Venoval sa komornej hudbe, zbieral ľud. piesne, činný aj publicisticky. Vydal všeobecnú náuku o hudbe pre učiteľské ústavy v maďarčine, autor článkov o folkloristike a štvrttónovej hudbe. Propagátor diela -> B. Bartóka a A. Hábu. Niektoré jeho zbor. skladby vyšli v Zbierke slov. mužských zborov M. Ruppeldta, ostatné v rkp.

**KALIČIAK, Július (10.07.1921 Málinec - 02.10.1984 Bratislava)**

Vyučil sa za kováča-zámočníka. Pracoval ako robotník, neskôr hospodársky pracovník. Účastník protifašistického odboja a SNP, zásobovač Žingorovej partizánskej skupiny, po prezradení zatknutý a väznený v Banskej Bystrici (1944).

Pri bojoch ťažko zranený. Po oslobodení kádrový referent v n.p. Pozemné stavby v Banskej Bystrici (1958), potom riaditeľ závodu Čs. automobilových opravovní, od r. 1969 na invalidnom dôchodku.

**Ocenenie:** Roku 1945 vyznamenaný Radom SNP I.tr., Čs. vojnovým krížom 1939, 1946 Za chrabrosť pred nepriateľom, Za zásluhy

**Dielo:** Prežil som smrť, Bratislava r. 1967

## Gen. Markus Mikuláš (27.6.1897 Málinec - 31.1.1967 Ružomberok)



Narodil sa v rodine dedinského maloobchodníka. V osemnástich rokoch bol odvedený a v októbri 1915 nastúpil vojenskú základnú službu. Absolvoval školu dôstojníkov v zálohe a po maturite v roku 1916 bol poslaný na front ako dôstojník v zálohe.

Po 1.svetovej vojne nemal v úmysle pokračovať vo vojenskej kariére, ale plánoval študovať na Vysokej škole lesníckej. Nemal však dostatok finančných prostriedkov. V máji 1919 bol povolaný do československej armády a stal sa vojakom z povolania. Do roku 1928 slúžil u pešieho pluku v Lučenci, potom vykonával službu v Jihlave. V roku 1929 bol povýšený na kapitána, v roku 1934 na štábného kapitána. V roku 1938 pôsobil krátko v Olomouci v škole dôstojníkov v zálohe a potom prešiel do Banskej Bystrice, kde pracoval na veliteľstve zboru.

Po vzniku Slovenského štátu velil likvidujúcej sa 10.divízii, pôsobil ako veliteľ školy dôstojníkov pechoty v zálohe. V máji 1939 bol povýšený na majora, od novembra 1939 pôsobil ako veliteľ pluku vo Zvolene. V tejto funkcii bol v máji roku 1941 povýšený do hodnosti podplukovníka a v januári roku 1944 do hodnosti plukovníka. Zároveň prevzal velenie nad 1.divíziou v Trenčíne, kde sa spoznal s pplk. Jánom Golianom, ktorý tam dochádzal za manželkou.

V máji 1944 odišiel plukovník Markus s 1.divíziou na východné Slovensko. Divízia sa stala súčasťou formujúcej sa Východoslovenskej armády. Kontakty s pplk. J.Golianom však plk. Markus ani napriek zmene pôsobiska neprerušil a obaja dôstojníci sa navzájom informovali o stave odbojového hnutia na Slovensku, predovšetkým však v armáde. V polovici mája 1944 plk. Markus nadviazal spojenie s partizánskym oddielom Čapajev, ktorý operoval na východnom Slovensku, neskôr s oddielom Alexander Nevský. Obom vypomáhal dodávkami zbraní. V polovici júla 1944 vydal so súhlasom gen. Augustína Malára rozkaz jazdeckému oddielu 2, aby sa vysunul až do poľského mesta Dukla a nadviazal styk s Červenou armádou.

Dňa 30. 8. 1944, teda deň po vypuknutí SNP, sa plk. Markus zúčastnil porady veliacich dôstojníkov Východoslovenskej armády, zvolanej plk. gšt. V.Talským, na ktorej boli dohodnuté zapojenie Východoslovenskej armády do povstania a vypracovaný predbežný plán preskupenia síl VA. Keďže sa tento plán nepodarilo uskutočniť a Nemci začali Východoslovenskú armádu odzbrojovať, ocitol sa plk. Markus, v nachádzajúci sa vo Svidníku v ťažkej situácii, odišiel do Bardejova a vydal rozkazy na kladenie odporu okupantom. Na krátko sa sťahol z Bardejova na Čergov a 1.septembra uskutočnil s došliými vojenskými jednotkami útok na mesto, pričom oslobodil Nemcami zhromaždených a odzbrojených vojakov. Zhromaždil tak asi 1500 vojakov 1.divízie a štáb, s ktorými týždeň bojoval proti Nemcom. Potom vydal rozkaz k premiestneniu sa na stredné Slovensko. U gen. Jána Goliana sa plk. Markus hlásil dňa 12.9. 1944. Už o dva dni prebral po plk. Malárovi velenie VI. taktickej skupiny 1.československej armády na Slovensku. K jeho prvým krokom patrilo zabezpečenie obrany hornej Nitry proti obchvatu zo smeru Nováky - Cígeľ na Handlovú, no podstatná časť hornej Nitry už bola v rukách nepriateľa. Nemci tlačili na tento úsek ohromnou silou a preto jednotky IV.skupiny ustupovali. Plukovník Mikuláš Markus zotrval vo funkcii veliteľa IV. taktickej skupiny zotrval do 22.októbra 1944 a nasledujúceho dňa prevzal velenie III.taktickej skupiny, s ktorou o niekoľko dní ustúpil do hôr v priestore Poľany.

Po oslobodení vykonával funkciu veliteľa zboru v Trenčíne a vo funkcii zotrval do 5.mája 1949. V lete 1948 bol povýšený na divízneho generála. Dňom 1.augusta bol generál Markus penzionovaný a začal pracovať ako plánovač lesného závodu v Liptovskom Mikuláši. Zomrel 31.januára 1967 v Ružomberku.





**prof. Ing. VETRAKOVÁ, Milota PhD. (08.03.1950 Málinec)**

Prorektorka pre pedagogickú činnosť Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici.

**Životopis:**

**Pôsobenie**

1974 - 1975 stredoškolská učiteľka na Gymnáziu v Považskej Bystrici

1975 - doteraz Vysoká škola ekonomická Bratislava, Fakulta ekonomiky služieb a cestovného ruchu v Banskej Bystrici

1978 ročná stáž na Krajskom národnom výbore, odbore obchodu a cestovného ruchu v Banskej Bystrici.

1992 - doteraz Ekonomická fakulta UMB v Banskej Bystrici

1994 - 1999 dekanica Ekonomickej fakulty UMB v Ban.Bystrici

2000 - 2002 prodekanica pre pedagogickú činnosť EF UMB v B.B.

2000 - 2002 prodekanica pre pedagogickú činnosť EF UMB v B.B.

2003 - 2006 dekanica Ekonomickej fakulty UMB v Banskej Bystrici

od 2006 prorektorka pre pedagogickú činnosť Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Pedagogická činnosť**

Vedenie prednášok, seminárov a cvičení z vyučovacích predmetov študijného odboru cestovný ruch so zameraním na účelové stravovanie, od roku 1985 na manažment ľudských zdrojov a manažérsku komunikáciu v dennom a externom štúdiu.

Vedenie prednášok a seminárov ponúkaných prezenčnou a dištančnou formou vzdelávania zameraných na ľudské zdroje, vedenie a oponovanie diplomových prác, výučba v doktorandskom štúdiu, v kurzoch ďalšieho vzdelávania organizovaných katedrou, fakultou a inými vzdelávacími inštitúciami.

Od roku 2004 modul vedúca kurzu Organising Work and Managing Human Resources a akademická riaditeľka MBA štúdia na UMB.

Členka komisie pre štátne záverečné skúšky, dizertačné skúšky, obhajoby dizertačných a habilitačných prác.

**Vedecko-výskumná činnosť**

Vedeckovýskumná profilácia sa odvíja od pedagogickej činnosti a zameriava sa na ľudské zdroje v aplikácii na organizácie cestovného ruchu, verejný sektor a podnikateľskú sféru.

V prvých rokoch vedeckého formovania prevládajú projekty štátneho výskumu, projekty na objednávku praxe, napríklad účasť na riešení úloh ŠPEV, týkajúcich sa výchovy pracovníkov cestovného ruchu (1981), modelu spoločného stravovania (1982), modelového riešenia stredísk cestovného ruchu (1982 – 1984), rozvoja spolupráce Československa s inými krajinami (1985), realizácie územno-odvetvového princípu v rozvoji služieb cestovného ruchu a spoločného stravovania (1988 – 1989) a modelového riešenia tvorby teritoriálnych komplexov služieb (1989), výskumných úloh pre potreby praxe s orientáciou na koncepcné otázky rozvoja siete služieb (1984), odmeňovanie pracovníkov doplnkových služieb (1986).

Po roku 1990 spoluriešiteľka grantových úloh VEGA zameraných na ľudské zdroje pôsobiace na trhu cestovného ruchu Slovenska (1991 – 1994), marketingový informačný systém (1994 – 1996), kvalitu služieb cestovného ruchu (1997 – 2000), kultúrny cestovný ruch na Slovensku (2001 – 2003). V rokoch 2003-2005 zodpovedná riešiteľka projektu KEGA Aplikácia e-learningu vo vzdelávacom procese v druhom stupni vysokoškolského štúdia, v rokoch 2004-2006 zodpovedná riešiteľka projektu Rozvoj vzdelávania a prípravy uchádzačov o zamestnanie s cieľom zlepšiť ich možnosti na trhu práce a v rokoch 2005-2006 zodpovedná riešiteľka projektu Integrácia a dezintegrácia nezamestnaných na trh práce riešených v rámci Európskeho sociálneho fondu.

Profilácia na manažment ľudských zdrojov sa prejavila aj v riešení fakultných grantových úloh od rokov 1996, ktoré v roku 2005 prerástli v projekt VEGA Metodika hodnotenia prínosu zamestnancov v malých a stredných podnikoch, ktorého je zodpovedná riešiteľka.

V rokoch 1997 - 1999 riešenie medzinárodného grantu v spolupráci s Manchester Metropolitan University s orientáciou na pracovné činnosti študentov a riadenie ľudských zdrojov v transformujúcej sa ekonomike a

celoživotné vzdelávanie v cestovnom ruchu.

V roku 1999 riešiteľka medzinárodného projektu Reforma verejnej správy riešeného v spolupráci s Ministerstvom vnútra SR a Euroservices Development v Bruseli v rámci projektov EU Phare.

V rokoch 2000 až 2001 riešiteľka medzinárodného projektu TEMPUS Vybrané aspekty verejného manažmentu v spolupráci so ŽU Žilina, TU Zvolen a HFW Dresden.

#### **Členstvo v domácich a medzinárodných orgánoch a organizáciách, redakčných radách, profesijných spoločnostiach**

1991 - doteraz Členka redakčnej rady vedecko-odborného časopisu Ekonomická revue cestovného ruchu  
1995 - doteraz Členka medzinárodnej organizácie vedeckých pracovníkov v cestovnom ruchu (AIEST)  
1997 - 2002 Členka spoločnej odborovej komisie v odbore 62 – 70 – 9 Riadenie a ekonomika podnikov  
1997 - doteraz Členka redakčnej rady časopisu Personálny a mzdový poradca podnikateľa  
1997 - doteraz Členka spoločnej odborovej komisie v odbore 62 – 03 – 9 Odvetvové a prierezové ekonomiky  
2000 - 2003 Členka rady pre cestovný ruch pri Ministerstve hospodárstva SR

#### **Členstvo vo vedeckých radách:**

Ekonomická fakulta UMB v Banskej Bystrici, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Ekonomická fakulta TU v Košiciach, Podnikovohospodárska fakulta EU v Košiciach, Obchodně podnikateľská fakulta SU v Karvinej, Slezská univerzita v Opavě, Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja SPU v Nitre, Fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov ŽU v Žiline

#### **Počet vedených doktorandov:**

4 – ukončených  
2 – po dizertačnej skúške  
4 – študujúcich

#### **Vzdelanie:**

1974 Vysoká škola ekonomická v Bratislave, odbor: Ekonomika a riadenie vnútorného obchodu  
1982 Vedecko-pedagogická hodnosť kandidát ekonomických vied (CSc./PhD.), odbor: Odvetvové a prierezové ekonomiky, téma: Návrh metodiky optimálneho rozmiestenia vybraných doplnkových služieb v strediskách cestovného ruchu  
1987 menovaná za docentku, odbor: Odvetvové a prierezové ekonomiky, menovaná na základe hodnotenia pedagogickej spôsobilosti, odbornej a publikačnej činnosti; 1991  
2002 inaugurovaná za profesorku, odbor: odvetvové a prierezové ekonomiky, téma: Prínos ľudských zdrojov pre rozvoj organizácie.

#### **Pobyty na zahraničných univerzitách a inštitúciách:**

1992 Študijný pobyt po univerzitách a vzdelávacích inštitúciách v USA, 5 týždňov  
1993 Fachhochschule Worms, Freudenstadt (SRN), 7 dní – študijný pobyt  
1994 The Universtiy of South Carolina Columbia, South Carolina (USA), 3 mesiace – hosťujúci profesor  
1995 Fachhochschule Kempten (Nemecko), 3 týždne – študijný pobyt  
1995 HTF – Hotel – und Touristikfachschnule, Chur (Švajčiarsko), 7 dní – študijný pobyt  
1996 University of West of England (Veľká Británia), 14 dní – študijný pobyt  
1996 Manchester Metropolitan University (Veľká Británia), 7 dní – študijný pobyt 1997  
1997 Manchester Metropolitan University (Veľká Británia), 7 dní – študijný pobyt 19981998 Tokio, JAICA (Japonsko), 1 mesiac – študijný pobyt „Priemyselná politika Japonska  
2002, 2003, 2004 Békescaba Tessedik Sámuel Föiskola Gazdasági, Maďarsko, prednáškové pobyty  
2005 Nottingham Trent University (Veľká Británia), študijný pobyt v rámci MBA potvrdená habilitácia na základe prehodnotenia publikačnej činnosti v kontexte ostatných vykonaných činností vo funkcii vysokoškolskej učiteľky  
University of West England (Veľká Británia), 21 dní – študijný pobyt Manchester Metropolitan University (Veľká Británia), 5 dní – študijný pobyt

#### **Tvorba:**

#### **Najvýznamnejšie publikované práce:**

Vetráková, M., Seková, M., Ďurian, J. 2001. Ľudské zdroje a ich riadenie. Banská Bystrica : Ekonomická fakulta UMB, 2001. Podiel 90 s. ISBN 80-8055-581-8.  
Vetráková, M. 2002. Rola zasobów ludzkich w rozwoju hotelarstwa na Slowacji (Význam ľudského faktora v rozvoji slovenského hotelierstva). Wroclaw: Gospodarka turystyczna, Nr. 967, Prace naukowe AE im O. Langego, 2002, s. 131-150.  
Vetráková, M. 2002. Human Capital in the Slovak Hotel Industry (Ľudský kapitál v slovenskom hotelierstve). In: Tourism and Hospitality Management. Opatija/Wien, 2002, č. 4, s. 18 – 22. ISSN 1330-7533.

Vetráková, M., Seková, M. 2004. Manažérska komunikácia (učebný text – dištančné vzdelávanie). Banská Bystrica : Ekonomická fakulta UMB, 2004, podiel autora 260 strán, ISBN 80-8055-974-0.  
Vetráková, M. a i. 2006. Ľudské zdroje v organizácii. Banská Bystrica: Ekonomická fakulta UMB, 2006. 232 s. Podiel 48 strán. ISBN 80-8083-193-9.

**Citácie a ohlasy:**

doma: 146

v zahraničí: 21

**Publikácie:**

samostatné vedecké práce a monografie: 4

vedecké štúdie a vedecké články: 88

- z toho v domácich časopisoch a zborníkoch: 61

- v zahraničných časopisoch a zborníkoch: 27

učebnice, OKP, učebné texty: 26

vyriešené vedecko-výskumné a tematické úlohy: 19

prednesené referáty a príspevky vo vedeckých zborníkoch: 25

odborné články: 16

ostatné články: 53



**Július Lomenčík**

Narodil sa 15. januára 1961 v Lučenci. Vyštudoval Pedagogickú fakultu v Banskej Bystrici, odbor slovenský jazyk a literatúra - občianska náuka, v roku 1984.

Ako učiteľ pôsobil na základných školách v Utekáči, Poltári a Kokave nad Rimavicou. V rokoch 1985 - 1997 učil na SOU farmaceutickom v Slovenskej Ľupči - Príboji. V súčasnosti pôsobí ako odborný asistent na Katedre slovakistiky Filologickej fakulty UMB Banská Bystrica. Venuje sa i vlastnej literárnej tvorbe - básne publikoval v Dielni Nového slova, v Orle ťatranskom, v dvoch zborníkoch banskobystrického literárneho klubu - ČÍTANIE Z TVÁRE, MYSLITE NA BÁSEŇ a v zborníku literárnych klubov SPRÁVNA CHVÍĽA.

Prevzaté z knihy Lomenčík, J.: Hor' Málincon iden: čriepky z minulosti. DOMA Mošovce 1998 v edícii Región